Inspektionsrapport
från Skolverket
54-2006:2506

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Franska Skolan i Stockholm

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Skolverket

Beslut

2007-11-07
1 (3)
Dnr 54-2006:2506

Stiftelsen Franska skolan
Box 1344
111 83 Stockholm

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Franska Skolan i Stockholm

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående grundskolan Franska Skolan i Stockholms kommun. Besök gjordes i skolan den 8-9 mars 2007.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 7 februari 2008, skall Stiftelsen Franska skolan redovisa till Skolverket, enheten i Stockholm, vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolverket avser även att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att Franska Skolans grundskola erbjuder verksamhet av god kvalitet. Eleverna når generellt mycket goda studieresultat och ett medvetet värdegrundsarbete bedrivs för att skapa en god miljö för lärande. I verksamheten finns

Postadress: 106 20 Stockholm
Besöksadress: Alströmergatan 12
Telefon: 08-527 332 00 vx Fax: 08-24 44 20
skolverket@skolverket.se www.skolverket.se

dock ett antal brister som måste åtgärdas och några områden som är i behov av förbättringsinsatser.

Följande områden inom Franska Skolans verksamhet visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Franska Skolan har inte godkännande att bedriva verksamhet som motsvarar förskoleklassen (2 b kap. 6 § skollagen).
- Skolan är inte öppen för alla (9 kap. 2 § skollagen).
- Eleverna har inte tillgång till undervisning som ger dem förutsättningar att nå målen i ämnet hem- och konsumentkunskap (9 kap. 2 § skollagen).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolan är inte avgiftsfri (9 kap. 7 § skollagen).
- Skolans rektor har anställts utan att uppfylla författningens krav (1 a kap. 4 § förordning om fristående skolor).

Skolverket bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser

- Skolan bör förbättra uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling och resultat på skolnivå i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i de lägre årskurserna.
- Skolan bör analysera orsakerna till skillnader i resultat mellan de nationella proven och avgivna slutbetyg.
- Skolan bör verka för att elevernas inflytande över det egna lärandet och över sin arbetsmiljö förbättras och ökar i takt med stigande ålder och mognad.
- Skolans arbete med individuella utvecklingsplaner bör förbättras avseende innehåll och kvalitet.
- Skolans kvalitetsredovisning bör förbättras genom tydligare koppling mellan bedömning av måluppfyllelse och förbättringsinsatser.
- Elevernas kännedom om målen för utbildningen och grunderna för bedömningen bör förbättras.

På Skolverkets vägnar

Marie- Hélène Ahnborg
Avdelningschef

Karin Nilsson
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschefen Agneta Sandén samt undervisningsråden Gunnel Eriksson, Claes-Göran Aggebo, Christina Aro-Östgren och Anette Älmdalen deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Stockholms kommun
Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Franska Skolan

Innehåll

Inledning 1
Underlag 2
Beskrivning av skolan 3
Sammanfattande bedömning 4
Bedömning av resultaten 5
Bedömning av genomförandet 8
Bedömning av förutsättningarna 13

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Franska Skolan den 8-9 mars 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets tredje inspektion av skolan. Den senaste inspektionen av skolan gjordes läsåret 1998/99 (Dnr 98:2013). I sitt beslut konstaterade Skolverket att skolan inte uppfyllde kraven för godkännande på två punkter, nämligen att den förtur till grundskolan som gavs elever med kunskaper i franska stred mot bestämmelsen att skolan skall vara öppen för alla elever samt att skälen som låg till grund för dispens för skolan från att ge undervisning i ämnet hemkunskap[1] inte längre förelåg. I beslut den 4 november 2000 (Dnr 98:2013) konstaterade myndigheten att undervisningen inte avvek i så stor utsträckning att den till art och nivå inte kunde anses motsvara grundskolans. Skolan ålades dock att sträva efter att finna en sådan lösning som tillåter att eleverna erbjuds undervisning i de moment som vid tillfället för beslutet inte ingick i ämnet. Skolverket konstaterade i beslutet att Franska Skolan uppfyllde skollagens krav på kriterier för intagningen till grundskolan.

Efter ansökan från Stiftelsen Franska skolan medger Skolverket i beslut (Dnr 2001:533) den 19 februari 2001 skolan rätt att anordna prövning och utfärda betyg enligt de bestämmelser som gäller för grundskolan. Skolan skall därvid tillämpa grundskolans bestämmelser i 7 kap. om betyg m.m.

[1] Ämnet benämns hem- och konsumentkunskap från och med den 1 juli 2000 efter en revidering av kursplanen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor.

Inspektionen av fristående skolor skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående skola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som anges i Skolverkets beslut åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vid den tidpunkt som framgår av beslutet. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I skolan intervjuades rektorn, de två biträdande rektorerna, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt skolsköterska, skolpsykolog, kurator och företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte också verksamheten i förskoleklasserna och lektioner i flertalet årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för bedömningarna.

Huvudmannen för Franska Skolan har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Stockholms stad angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet.[2] Kommunens egna inspektörer genomförde i november 2005 en granskning av Franska Skolans grundskola. Skolverkets inspektörer har tagit del av den rapport som upprättades i samband med granskningen.

I den kommunala rapporten lyftes som styrkor fram att skolan bedriver sin verksamhet utifrån en tydlig gemensam värdegrund, att eleverna är motiverade samt att en utveckling av skolans mål- och resultatstyrning pågår. Som svagheter angavs bl.a. att gemensamma strategier för arbetet med kunskaper, utvärderingar och dokumentation saknas och att elevinflytandet är begränsat.

[2] Utbildningsförvaltningen i Stockholms stad gör övergripande uppföljningar av samtliga skolformer.

Beskrivning av skolan

	Antal elever
Förskoleklass	52
Grundskola	516

Franska Skolan i Stockholm grundades 1862 och är godkänd av regeringen. I Skolverkets tillsynsrapport den 21 februari 1994 (Dnr 93:09) konstateras att Franska Skolans förskola drivs av en särskild stiftelse men att skolan från och med hösten 1993 erbjuder sexårsverksamhet enligt Stockholms stads modell. I tillsynsrapport den 30 juni 1999 (Dnr 98:2013) uppges att förskoleklassen från och med samma år är en del av Franska Skolan. Någon underrättelse från Skolverket om rätt att bedriva förskoleklass har inte företetts. I samband med faktagranskningen av rapporten har huvudmannen inkommit med uppgift om att stiftelsen Jeanne Rouiller som bildades 1980 för att bedriva förskoleverksamhet för sexåringar i nära samarbete med Franska skolans lågstadium enligt beslut i Kammarkollegiet, nr 430-638-97, daterat 1997-02-26, permuterades och dess stadgar och tillgångar överfördes till stiftelsen Franska skolan. Uppgiften till trots skall huvudmannen till Skolverket, Enheten för Tillståndsprövning, inkomma med en ansökan om att bedriva förskoleklass.

Skolan har allmän inriktning med fransk profil, vilket innebär att undervisningen bedrivs på svenska men att alla elever studerar franska på olika nivåer och att skolans miljö präglas av fransk kultur.

Huvudman för skolan är Stiftelsen Franska skolan med organisationsnummer 802006-1530.

Franska Skolan följer 1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet. Skolverket har i beslut 2001-02-19 (Dnr 2001:533) medgivit Franska Skolan anordna prövning och utfärda betyg enligt de bestämmelser som gäller för grundskolan.

Skolan hade vid inspektionsbesöket 510 elever. Flertalet elever är folkbokförda i Stockholms kommun medan cirka 30 procent kommer från andra kommuner i Stockholms närområde. Ungefär 70 procent av skolans elever är flickor.

Franska Skolan grundades av katolska Sankt Josefsystrar från Chambéry i Frankrike. År 1968 togs de första pojkarna in i skolan och från och med 1973 var skolan officiellt en skola för båda könen. De sista Sankt Josefsystrarna lämnade skolan 1978 och stiftelsen Franska skolan tog över driften. Från att ha varit en liten katolsk, helfransk, privat flickskola har Franska Skolan således utvecklats till en icke konfessionell, svensk fristående skola.

Sedan 1911 har skolan haft lokaler på Döbelnsgatan nära Johannes kyrka. Skolan är inrymd i en äldre femvåningsbyggnad. Under senare år har tillbyggnader gjorts och renoveringar av korridorer och klassrum genomförts. Husets innegård är avgränsad för de yngre barnens raster. Träslöjdslokal hyrs i en intilliggande byggnad.

Verksamheten vid Franska Skolan består av förskoleklass, grund- och gymnasieskola. Föreliggande inspektionsrapport avser endast den fristående förskoleklassen och grundskolan. Inspektionen av gymnasieskolan Franska Skolan redovisas i en särskild rapport.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Franska Skolan och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

Inspektörerna bedömer att Franska Skolans grundskola erbjuder verksamhet av god kvalitet. Eleverna når generellt mycket goda studieresultat och ett medvetet värdegrundsarbete bedrivs för att skapa en god miljö för lärande. I verksamheten finns dock ett antal brister som måste åtgärdas och några områden som är i behov av förbättringsinsatser.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Franska Skolan har inte godkännande att bedriva verksamhet som motsvarar förskoleklassen (2 b kap. 6 § skollagen).
- Skolan är inte öppen för alla (9 kap. 2 § skollagen).
- Eleverna har inte tillgång till undervisning som ger dem förutsättningar att nå målen i ämnet hem- och konsumentkunskap (9 kap. 2 § skollagen).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolan är inte avgiftsfri (9 kap. 7 § skollagen).
- Skolans rektor har anställts utan att uppfylla författningens krav (1 a kap. 4 § förordning om fristående skolor).

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör förbättra uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling och resultat på skolnivå i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i de lägre årskurserna.
- Skolan bör analysera orsakerna till avvikelser mellan resultat på nationella prov och slutbetyg.
- Skolan bör verka för att elevernas inflytande över det egna lärandet och över sin arbetsmiljö förbättras och ökar i takt med stigande ålder och mognad.
- Skolans arbete med individuella utvecklingsplaner bör förbättras avseende innehåll och kvalitet.
- Skolans kvalitetsredovisning bör förbättras genom tydligare koppling mellan bedömning av måluppfyllelse och förbättringsinsatser.

- Elevernas kännedom om målen för utbildningen och grunderna för bedömningen bör förbättras.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat om skolans utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Vidare har granskats om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Kunskaper

Verksamheten i förskoleklassen skall enligt 1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo94) stimulera varje barns utveckling och lärande och ligga till grund för fortsatt skolgång. Förskoleklassen omfattas emellertid inte av målen att uppnå som finns angivna i läroplanen och i grundskolans kursplaner. Lagstiftaren har därmed avsett att det inte är barnens kunskaper som skall bedömas utan att det är målen att sträva mot och därmed verksamhetens inriktning som skall utvärderas.

Vid inspektionen framkom att förskoleklassen har egna formulerade mål att uppnå i svenska och matematik och en schemaliknande uppdelning av dagen eftersom olika lärare bedriver verksamhet i musik, franska och idrott. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att målbeskrivningar och utformningen av verksamheten bör anpassas så att förskoleklassen blir det möte mellan förskolan och skolan den är avsedd att vara. Inspektörerna bedömer att verksamheten i förskoleklassen ger en god grund för elevernas fortsatta lärande och utveckling.

Staten har fastställt vilka kunskapsmål eleverna i grundskolan minst skall ha uppnått i slutet av det femte respektive nionde skolåret i vart och ett av ämnena i den nationella timplanen.

I Franska Skolan följs elevernas kunskapsutveckling i de lägre årskurserna upp genom ett flertal test och diagnoser i svenska och matematik och i årskurs 5 genom nationella ämnesprov i engelska, matematik och svenska. Läsåret 2005/06 uppnådde samtliga elever de mål ämnesproven avsåg mäta i engelska medan ett fåtal elever bedömdes inte ha nått målen i svenska och matematik. Skolans egen statistik över tidigare års provresultat visar att några elever årligen inte uppnått målen i ämnena svenska och matematik. Någon samlad bild på skolnivå av elevernas måluppfyllelse i relation till de nationella målen i årskurs 5 i övriga ämnen föreligger inte. Uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling och resultat i de lägre årskurserna på skolnivå i förhållande till målen i kursplanens alla ämnen bör förbättras.

Betygen i årskurs 9 uttrycker i vad mån eleverna uppnått målen för utbildningen. Franska Skolan har en i detta avseende hög måluppfyllelse vilket bl.a. visas av att samtliga elever de två senaste åren har varit behöriga att söka till gymnasieskolans nationella program. Som framgår av tabellen nedan har en betydligt större andel elever vid Franska Skolan fullständiga slutbetyg, dvs. har uppnått målen i samtliga ämnen, än i kommunen i övrigt och riket.

Franska Skolans resultat i form av genomsnittligt meritvärde ligger betydligt över såväl riksgenomsnittet som det genomsnittliga värdet för grundskolor i Stockholm. Även de s.k. SALSA-värdena[3] för perioden 1998 – 2006 visar att skolans faktiska resultat genomgående är något högre än de modellberäknade både vad gäller andel elever som uppnått målen och genomsnittligt meritvärde.

Tabell 2. Slutbetyg enligt Skolverkets statistik

	Franska Skolan			Stockholms kommun			Riket		
	2004	**2005**	**2006**	**2004**	**2005**	**2006**	**2004**	**2005**	**2006**
Meritvärde	265,6	270,6	269,8	221,0	221,3	221,9	206,9	206,3	206,8
Andel (%) med fullständigt slutbetyg	91,8	96,8	95,2	75,6	75,7	75,1	75,9	75,5	76,0
Andel (%) behöriga till nationella program	95,1	100,0	100,0	89,8	89,2	90,0	89,6	89,2	89,5

Jämförelser av resultaten på de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik i årskurs 9 med elevernas slutbetyg under samma period visar god överensstämmelse i engelska och matematik medan skillnaden för ämnet svenska vissa år är betydande. Andelen elever som i det nationella provet i svenska läsåret 2005/06 erhöll det högsta betyget uppgick exempelvis till knappt 20 procent medan dubbelt så hög andel erhöll detta i slutbetyget. Vid samtal med lärarna framgick det att skillnader mellan resultat på de nationella proven och avgivna slutbetyg inte varit föremål för en systematisk analys.

Inspektörerna bedömer att Franska Skolans elever uppnår goda kunskapsresultat i jämförelse med övriga skolor i kommunen och riket men att skolan bör analysera orsakerna till avvikelser mellan resultat på nationella prov och slutbetyg.

Inspektörerna bedömer att Franska Skolan inte ger eleverna möjlighet att uppnå målen i ämnet hem- och konsumentkunskap. Med undantag för möjlighet till val inom elevens val i de lägre årskurserna och något inslag i ämnet kemi ger skolan ingen undervisning i ämnet. Vid den senaste inspektionen av skolan (se ovan) fann Skolverket att den undervisning som då bedrevs inte avvek i så stor utsträckning att utbildningen inte till art och nivå väsentligen motsvarade grundskolans. I beslutet påtalades att det dock åligger skolan att sträva efter att finna en sådan lösning som tillåter att eleverna erbjuds undervisning i de moment som vid tillfället för inspektionen inte ingick i skolans undervisning. Skolledningen har uppfattningen att Franska Skolan har dispens från att undervisa i ämnet hem- och konsumentkunskap och hänvisade vid inspektionstillfället till

[3] För att få en mer nyanserad bild av skolornas betygsresultat än enbart genom att tillhandahålla de faktiska betygsresultaten som skolor uppnår, har Skolverket utvecklat Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala SambandsAnalyser – SALSA. Verktyget jämför i en statistisk modell kommuners och skolors faktiska betygsresultat avseende ”andel elever som uppnått målen” respektive ”genomsnittligt meritvärde” med ett modellberäknat värde. I denna beräkning tas hänsyn till bakgrundsfaktorer såsom föräldrars utbildningsnivå, andel elever med utländsk bakgrund och fördelningen pojkar/flickor i kommuner och skolor.

Skolverkets beslut (Dnr 93:2386) den 21 februari 1994 ”Dispens från att undervisa i ämnet hemkunskap”. Inspektörerna vill påtala att skolan måste ge eleverna förutsättningar att uppnå målen i grundskolans alla ämnen enligt nu gällande bestämmelser och bedömer att utbildningen i Franska Skolan inte svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla, vilket måste åtgärdas.

Normer och värden

En av skolans uppgifter är enligt skollag och läroplan att förmedla och hos eleverna förankra grundläggande värden och normer. I uppdraget ingår att ge eleverna möjligheter att arbeta i demokratiska former, ta ett personligt ansvar och successivt utöva ett allt större inflytande över det egna lärandet och verksamheten i stort.

I Franska Skolan är frågor som rör förhållningssätt och delaktighet prioriterade utvecklingsområden formulerade i lokala måldokument som skolplanen och Libertédokumentet (se nedan). Måluppfyllelsen följs upp genom en årligen genomförd enkätundersökning ställd till samtliga elever och lärare i vilken frågor kring skolans arbetsmiljö och elevernas inflytande över sin skolsituation och skolarbetet besvaras. Resultaten har senast redovisats och analyserats i skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2005/06. Här konstateras att svaren från eleverna i de högre årskurserna på de frågor som rör trygghet och trivsel samt huruvida skolan förebygger och bekämpar mobbning och okamratligt beteende visar på en viss negativ trend vid en jämförelse mellan läsåren 2004/05 och 2005/06. Lärarnas bedömningar är över lag mera positiva. För att bryta trenden har en rad åtgärder vidtagits (se nedan Arbetet med arbetsmiljö och delaktighet). Flertalet elever i de lägre årskurserna som besvarat enkäten anser att skolan utgör en lugn och trivsam studiemiljö. Intervjuer med elever, personal och föräldrar samt observationer i verksamheten vid inspektionstillfället bekräftar bilden av att skolan i stort upplevs som trygg och präglas av en positiv och vänlig stämning. Dock framkom det att kränkningar förekommer i form av nedsättande kommentarer och SMS-meddelanden främst mellan flickor som föranlett skolans elevvårdande personal att vidta åtgärder. Rektor framhåller att dessa åtgärder följs upp kontinuerligt i elevhälsoteamet en gång per månad och i les Équipes, arbetslagen, varje vecka. Inspektörerna bedömer att skolan skyndsamt utreder och vidtar åtgärder vid förekomst av trakasserier och bedriver ett målmedvetet arbete för att skapa en god arbetsmiljö.

Eleverna har i enkäten bedömt sina möjligheter till inflytande över skolarbetet vara begränsade. Endast hälften av eleverna i de högre årskurserna anser exempelvis att de har inflytande över sin skolsituation eller att deras förslag och initiativ tas tillvara i skolarbetet. Även inflytandet via elevrådet tillmäts liten betydelse i elevintervjuerna. Analyser av enkätresultaten har bl.a. lett till att elever och lärare bildat en gemensam arbetsgrupp som läsåret 2005/06 arbetat fram en policy för elevinflytandet. En förutsättning för ökat elevinflytande i undervisningen är kännedom om målen för utbildningen och i skolplanen anges därför målstyrning vara ett av skolans prioriterade utvecklingsområden**.** Trots vidtagna åtgärder visar dock samtal med skolledning och lärare att behov av utveckling av elevinflytandet kvarstår. Inspektörerna bedömer att elevernas inflytande över det egna lärandet och över sin arbetsmiljö bör förbättras och öka i takt med stigande ålder och mognad.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation.

Därtill har granskats om elevens rätt till en allsidig och saklig undervisning tillgodoses i utbildningen.

Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och andra författningar som gäller för den fristående skolan.

Arbetet med arbetsmiljö och delaktighet

Dokumentet ”Liberté, Egalité, Fraternité” - i dagligt tal kallat Libertédokumentet - är från innevarande läsår ett styrdokument för skolan som utarbetats i samarbete mellan skolledning, personal, elever och föräldrar och fastställts av Franska skolans styrelse. I ”Libertédokumentet” finns en presentation av Franska Skolan och dess målsättning. Här finns även ett antal dokument som rör skolans värdegrundsarbete samlade - ”Alliansen”, ett dokument om elevinflytande, skolans uppförandekod, ordningsregler, åtgärdstrappa vid oacceptabelt beteende, skolans likabehandlingsplan, skolans handlingsplan för att förebygga och stoppa mobbning, handlingsplan avseende elevernas jämställdhet och mångfald, arbetsmiljöplan samt skolans dataregler.

Av intervjuer med eleverna framgår det att innebörden i dokumentet i vissa klasser bearbetats i så hög grad att ”vi kan det utantill” medan det för andra är tämligen okänt. I alla klasser bedrivs innevarande läsår ett aktivt arbete kring normer och värden. Särskild tid är avsatt i schemat för diskussioner och värderingsövningar utifrån bl.a. materialet StegVis för de yngre och Livsviktigt för de äldre eleverna. Två elever från varje klass från och med årskurs 3 har fått utbildning av organisationen Friends i uppgiften att vara kamratstödjare och får stöd av och samarbetar med skolans anti-mobbningsteam.

Franska Skolans verksamhet omfattar elever från förskoleklass till och med gymnasieskolan som tillbringar skoldagen i samma skolbyggnad. Med bl.a. gemensamma evenemang och genom att i den dagliga verksamheten ge utrymme åt frågor rörande förhållningssätt, ”Code de conduit”, och synsätt främjar skolan medvetet den s.k. vertikaliteten – skapandet av en samhörighetskänsla och förståelse elever olika åldrar emellan. Inspektörerna bedömer att Franska Skolan bedriver ett målmedvetet arbete rörande den inre arbetsmiljön.

Beträffande elevernas inflytande över undervisningen hänvisas till avsnittet Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Det råder numera ett utryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen skall bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje verksamhet. I det målinriktade arbetet

ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. I likabehandlingsplanen skall åtgärder redovisas och den skall ses över och följas upp varje år. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS: 2007:7).

Inspektörerna har uppmärksammat att skolan bedriver ett målmedvetet förebyggande arbete men att detta inte framskrivits tydligt i skolans likabehandlingsplan. Då planen täcker all verksamhet vid skolan kan det förebyggande arbetet emellertid svårligen bedrivas på samma sätt i alla delar av skolan. Likabehandlingsplanen bör innehålla en specifik redovisning av de olika verksamheternas – förskoleklassens, fritidshemmets och grundskolans – behov, utifrån en aktuell kartläggning och åtgärder som avses påbörjas och genomföras under det kommande året och med tydlig koppling till varje diskrimineringsgrund. Vidare skall uppföljande insatser och hur händelser och åtgärder dokumenteras vara angivna i planen. Inspektörerna bedömer att skolans likabehandlingsplan inte uppfyller de krav lagen ställer på en sådan plan, vilket måste åtgärdas. Inspektörerna vill också påtala att från och med den 15 oktober 2006 skall planen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av elever vid den verksamhet för vilken planen gäller.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Verksamheten är organiserad i två enheter, Lilla Grundskolan som omfattar förskoleklassen, fritidshemmet och årskurserna 1-5 och Stora Grundskolan för årskurserna 6-9. Strukturen är enhetlig för hela grundskolan. Förskoleklassen, det s.k. ABC-året, består av fyra klasser med 13 barn i varje; årskurserna 1-5 är tvåparallelliga med 26 elever i varje klass. Inför årskurs 6 ombildas klasserna och 12 nya elever bereds plats vid skolan. Syftet med att bilda nya klasser uppger skolledningen vara att bryta mönster och skapa nya kunskapsmässiga och sociala utmaningar för eleverna. Endast i ett fåtal ämnen bedrivs undervisningen i helklass i de högre årskurserna. All annan undervisning sker i grupper, antingen i halvklass eller i mindre grupper bildade utifrån elevernas kunskapsnivå (se Individanpassning och stöd).

Franska, som är skolans profilämne, studeras obligatoriskt från och med årskurs 1. Även i förskoleklassen är franska ett inslag i den dagliga verksamheten. Två lärare, en franskfödd och en svensk lärare, undervisar parallellt i ämnet franska i alla klasser. Elever som kommer till skolan i årskurs 6 och saknar kunskaper i språket ges extra undervisning i en s.k. debutantgrupp. Undervisningen i franska syftar till att ge eleverna sådana kunskaper att de kan kommunicera på målspråket och utveckla förståelse för kulturen i Frankrike och andra fransktalande länder. Skolans har som målsättning att det franska språket och den franska kulturen skall genomsyra all verksamhet varför föreläsningar, temaarbeten, vänortsutbyten etc. är återkommande inslag i undervisningen. Studieresor till Frankrike genomförs vid två tillfällen under elevernas grundskoletid (för bedömning se under rubriken Bedömning av förutsättningarna).

Individanpassning och stöd

Enligt läroplanen skall undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen

skall vara ett framåtsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklats så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna skall läraren sammanfatta skriftligen.

I Franska Skolan genomförs utvecklingssamtal minst en gång per termin i samtliga klasser. Ett utvecklingsarbete bedrivs för att utveckla formerna för utvecklingssamtalet och den individuella utvecklingsplanen bl.a. med hjälp av datorstöd för dokumentationsdelen och för närvarande föreligger flera parallella system för att hantera underlagen.

Som en förberedelse inför samtalet uppmanas elever i de lägre årskurserna och deras föräldrar i ett brev hem att gemensamt samtala kring bl.a. hur eleven trivs i skolan, hur det går i de olika ämnena och vad eleven behöver hjälp med. Läraren har inför samtalet gjort en bedömning av elevens beteende, arbetsrutiner och kunskapsläge i förhållande till de lokalt utarbetade målen för årskursen i samtliga ämnen samt inhämtat kommentarer från andra undervisande lärare. Samtalet resulterar i en individuell utvecklingsplan i vilken anges vad elev, hemmet respektive skolan skall göra för att främja elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.

Eleverna i de högre årskurserna gör inför utvecklingssamtalet en skattning av var de befinner sig i sin kunskapsutveckling i de olika ämnena samt anger målsättning och ambitionsnivå med studierna. I en omdömesdatabas bedömer läraren i respektive ämne måluppfyllelse, var eleven befinner sig i sin kunskapsutveckling och vad eleven behöver utveckla. Resultat på diagnoser och prov och elevens närvarostatistik förs in i basen. Med dessa bedömningar som grund förs utvecklingssamtal som resulterar i en individuell utvecklingsplan. I intervjuer med eleverna framkom det att lärares skriftliga omdömen i vissa fall utgjordes av stereotypa fraser som gavs till ett flertal elever och därmed snarare motverkade syftet att vara ett stöd för varje individs utveckling. Lärare och skolledning är väl medvetna om att en del individuella utvecklingsplaner är bristfälliga och hänvisar till det pågående utvecklingsarbetet.

Inspektörerna bedömer att de individuella utvecklingsplanerna bör förbättras.

För elever som har svårigheter i skolarbetet skall åtgärdsprogram upprättas. Skolan har rutiner för upprättande av åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd och en särskild handledning för planering, genomförande och utvärdering av åtgärdsprogram har framtagits. Inspektörerna bedömer att skolan upprättar åtgärdsprogram enligt bestämmelserna men har uppmärksammat att dessa rutinerna till trots finns i ett antal olika utföranden på skolan.

Franska Skolan har goda förutsättningar att ge elever i behov av särskilt stöd adekvat hjälp. Särskilda speciallärarresurser är riktade mot de lägre respektive högre årskurserna att utnyttjas i form av stödundervisning individuellt eller i mindre grupp, för anpassning av elevers redovisnings- och provsituationer, som handledning av klass- och ämneslärare etc.

Skolans organisation (se ovan) med flexibla grupperingar i flertalet ämnen anser lärarna skapar goda möjligheter att individanpassa undervisningen och ge stödundervisning inom gruppen. Samtidigt framfördes i intervjuerna farhågor att systemet kan medföra att elevernas skoldag upplevs som splittrad genom deltagandet i flera gruppkonstellationer med många lärar- och lokalbyten som följd.

Inspektörerna utgår ifrån att skolan i sin uppföljning och analys av elevers behov av stödinsatser uppmärksammar detta.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Utvärdering och bedömning av lärandet sker kontinuerligt på individuell nivå i hela grundskolan. Sedan föregående läsår pågår en process på skolan för att färdigställa de lokala bearbetningarna av styrdokumenten. Vid tidpunkten för inspektörernas besök var detta arbete ännu inte slutfört. Inspektörerna vill framhålla vikten av att skolans konkretiseringar av de nationella kursplanerna blir verktyg för planering av undervisningen men även bidrar till att öka elevernas inflytande över det egna lärandet.

Skolledning och lärare framhåller att kursplanearbetet som bedrivs parallellt med kompetensutveckling i bedömning och betygssättning, bl.a. genom deltagande i en av Stockholms stad anordnad fortbildningsinsats, har lett till ökad samverkan om grunderna för en rättvis och likvärdig betygssättning. Skolans organisation i ämneskonferenser och veckovisa möten i arbetslag, équipes, medger regelbundna diskussioner kring utvärdering av lärandet.

Eleverna i företrädesvis de högre årskurserna får, vanligen i början av terminen, ta del av mål och betygskriterier för respektive ämne men uppger att de inte alltid förstår innebörden eller ser sambanden mellan mål, betygskriterier och de egna termins- eller läsårsbetygen. Likväl anser de betygen vara rättvisa. Lärarna framhåller att målstyrning är ett pågående prioriterat utvecklingsområde och att med Schoolsoft, ett på skolan nyinstallerat dataverktyg, görs informationen om mål och betygskriterier mer lätttillgänglig för såväl elever som deras föräldrar. Dock uppger skolledning och lärare i samtalen att ett omfattande utvecklingsarbete återstår. Inspektörerna bedömer att elevernas kännedom om målen för utbildningen och grunderna för bedömningen bör förbättras.

Ledning och intern kommunikation

Franska Skolan drivs av Stiftelsen Franska skolan med en styrelse som består av sju ledamöter och lika många suppleanter. Styrelsen tillsätter rektor samt fattar beslut om verksamhetens inriktning.

Skolan leds av rektorn. Den dagliga verksamheten leds av tre biträdande rektorer för Lilla Grundskolan, Stora Grundskolan samt gymnasieskolan. I ledningen ingår även en administrativ chef.

Rektorn för Franska Skolan har varit rektor för skolan sedan augusti 2005. Hon har en akademisk examen i språk från universitet i Frankrike och har bl.a. arbetat inom resebranschen. Pedagogisk erfarenhet har hon som lärare inom det svenska försvaret där hon arbetat med språkutbildning av officerare. Hon har tidigare varit rektor inom vuxenutbildningen vid Folkuniversitetet och vid en kommunal gymnasieutbildning i Uppsala samt arbetat med skolutveckling för ett privat företag.

Biträdande rektor för Stora Grundskolan innehar ett vikariat innevarande läsår i avvaktan på att den utannonserade tjänsten tillsätts. Hon är mellanstadielärare och adjunkt med lång erfarenhet som rektor och studierektor vid andra skolor. Biträdande rektor för Lilla Grundskolan är lågstadielärare och har arbetat på skolan som lärare och skolledare sedan 1969. Båda har rektorsutbildning.

De två biträdande rektorerna i grundskolan fungerar som skolans pedagogiska ledare och det är till dessa som elever och lärare i första hand vänder sig när de vill nå kontakt med skolledningen.

I förordningen om fristående skolor föreskrivs att som rektor får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt. Skolans nuvarande rektor saknar dock sådan utbildning som förordningen föreskriver.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. skall varje skola årligen upprätta en kvalitetsredovisning. Den skall fungera som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen skall innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Kvalitetsredovisningarna har som syfte att bidra till att förverkliga utbildningens nationella mål samt att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Lärare, övrig personal och elever skall medverka vid utarbetandet av kvalitetsredovisningen och vårdnadshavarna skall ges möjlighet att delta.

Inspektörerna konstaterar att det i Franska Skolan bedrivs ett omfattande utvecklingsarbete. Enligt skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2005/06 har utvecklingsarbetet föregående år präglats av Franska Skolans skolplan och utvecklingsplan.

Skolans kvalitetsredovisning innehåller en beskrivning av de aktiviteter som vidtagits inom skolplanens prioriterade utvecklingsområden för läsåret – Franska profilen, Målstyrning samt Elevernas ansvar och inflytande. Här återfinns även en analys av enkätsvaren från en årligen genomförd enkät ställd till elever och lärare kring frågor om trygghet och trivsel, elevinflytande och utvärderingsrutiner samt skolledningens förslag till förbättringsåtgärder. Författningens krav på innehåll är därmed uppfyllt.

Kvalitetsredovisningens resultatdel för de lägre årskurserna begränsar sig emellertid till en uppräkning av vilka metoder som används för att följa upp elevernas kunskapsutveckling i svenska och matematik samt statistik över resultaten på de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik. Uppgifter om måluppfyllelsen i övriga ämnen finns inte redovisade. Även för de högre årskurserna redovisas måluppfyllelsen endast i ämnena svenska, engelska och matematik. Resultaten på de nationella proven i dessa ämnen i årskurs 9 jämförda med slutbetygen är återgivna i tabellform utan att någon analys kring skillnader betygen emellan är gjord. Föräldrar och elever har deltagit i arbetet med kvalitetsredovisningen i begränsad omfattning, bl.a. genom att besvara enkäter.

Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning bör förbättras genom tydligare koppling mellan bedömning av måluppfyllelse och förbättringsinsatser. Inspektörerna vill också påtala att från och med den 1 juni 2006 skall uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas i kvalitetsredovisningen.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgången till utbildning som skall erbjudas, öppenheten och urvalsregler, personalens kompetens samt läromedel, pedagogiska material och utrustning.

Inspektionen av fristående skolor omfattar även en granskning av eventuella avgifter samt skolans stabilitet avseende ekonomi och elevunderlag samt huvudmannens förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med gällande bestämmelser.

Bestämmelser finns i bl.a. skollagen och förordningen om fristående skolor.

Tillgång till utbildning och information om utbildning

Av de dokument skolan delgivit inspektörerna i samband med inspektionen framgår att elever som står i kö till skolan erbjuds plats enligt en sammanvägning av de kriterier för intagning som styrelsen beslutat om, nämligen: syskonförtur, närhet i boende, kötid samt fallenhet och intresse för språkstudier. Det senare kriteriet uppger rektor emellertid inte gäller elever från den egna förskoleklassen som börjar i årskurs 1 utan enbart elever som medges inträde i årskurs 6 (se under rubriken Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen). Inför ansökan till Franska skolan i årskurs 6 intervjuas sökande elever och skolan bedömer om eleven har det intresse för språkstudier som erfordras. En fristående skola skall vara öppen för alla sökande. Inspektörerna bedömer att intagningsförfarandet av elever till årskurs 6 inte svarar mot öppenhetsprincipen men att urvalet av elever som tas emot i Franska Skolan i övrigt görs enligt bestämmelserna.

Franska Skolan har en skolsköterska och en skolläkare. Skolsköterskan har mottagningstid på skolan alla veckans dagar och skolläkaren har mottagning en dag varannan vecka. För elevvården har Franska Skolan dessutom en kurator som finns på skolan fyra dagar per vecka och en psykolog tre dagar per vecka.

Skolan har tillgång till lärare med utbildning i ämnet svenska som andraspråk och för bedömning av huruvida elever har behov av undervisning i ämnet genomförs tester. Skolledningen uppger att få visat sig ha detta behov; innevarande läsår har svenska som andraspråk inte anordnats för någon elev. Inspektörerna har noterat att i en presentation av Franska Skolan under rubriken ”Resurser för barn med särskilda behov” beskrivs svenska som andraspråk felaktigt som en stödåtgärd.

Avgifter

Utbildningen i grundskolan skall vara avgiftsfri för eleverna. I verksamheten får dock förekomma enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna. I Franska Skolan gör eleverna återkommande som ett led i undervisningen och för att stärka den franska profilen en skolresa på skoltid till Champagne i årskurs 5 och till Strasbourg i årskurs 9. Uppgift om kostnaden för respektive resa varierar. Skolledningen uppger att kostnaden för varje resa uppgår till cirka 5 000 kronor medan intervjuade föräldrar och elever anger kostnaden till drygt 7 000 kronor per resa. För elever som inte har ekonomiska förutsättningar att delta i studieresorna svarar skolan för kostnaderna via föreningen Franska Skolans Vänner. Inspektörerna bedömer att det inte är förenligt med

bestämmelserna att det ingår delar i undervisningen som innebär betydande kostnader för eleverna.

Personal

Franska Skolans grundskola har lärare med lång pedagogisk erfarenhet. Med undantag för en lärare i trä- och metallslöjd och tre lärare i franska med utländsk lärarexamen har samtliga lärare genomgått svensk lärarutbildning för de ämnen de undervisar i.

Personalen genomgår kompetensutbildning utifrån skolans utvecklingsbehov dels riktad till samtliga lärare och dels bestående i individuella fortbildningsinsatser. En långsiktig kompetensutvecklingsplan för hela grundskolan är framtagen.

Inspektörerna bedömer att Franska Skolan har god tillgång till lärare och förutsätter att skolan vid tillsvidareanställning av lärare med utländsk lärarutbildning beaktar kravet om behörighetsbevis.

Stabilitet

Inspektörerna har tagit del av årsredovisningen för Stiftelsen Franska Skolan för räkenskapsåret den 1 juli 2005 till och med den 30 juni 2006. I årsredovisningen som omfattar stiftelsens hela verksamhet görs en flerårsöversikt för räkenskapsåren 2002/03 t.o.m. 2005/06. Av översikten framgår att stiftelsen under hela perioden haft god soliditet och i varje årsbokslut hittills redovisat positivt resultat. Inspektörerna har även tagit del av en driftsbudget för räkenskapsåret 2006/07. I budgeten redovisas intäkter och kostnader för grundskolan respektive gymnasieskolan för sig och inspektörerna kan konstatera att de budgeterade intäkterna är något större än beräknade utgifter.

Av årsredovisningen framgår att Stiftelsen Franska Skolan hyr lokaler i skolfastigheten som ägs av Fastighetsstiftelsen Franska Skolan. Stiftelsen Franska Skolans Jubileumsfond har till uppgift att förvalta donationsmedel, vars avkastning tillsammans med frivilliga föräldrabidrag bidrar till skolans verksamhet. Också föreningen Franska Skolans Vänner förvaltar donationsmedel. Avkastningen av dessa medel används för att stödja skolans franska profil och som stipendier till skolans elever. Föreningen och samtliga stiftelser är självständiga juridiska personer och upprättar egna bokslut.

Franska Skolan redovisar en kö till förskoleklassen på 1 568 barn och till grundskolan på 414 elever.

Inspektörerna bedömer att Franska Skolan har god stabilitet.

Datum	Ort
2007-11-07	Stockholm

Karin Nilsson

Gunnel Eriksson